

Kurjer Częstochowski

PRENUMERATA MIEJSCOWA WYNOŚI miesięcznie 4.00 mk. z odnośnieniem 4.5, pocztą 5.00

Adres Redakcji
CZĘSTOCHOWA, ul. P. MARJI 41. TELEFON № 4.
— Administracji Kościuszki 11 —

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie od godziny 10—3 po południu.

Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Cena numeru pojedynczego 25 fen.

CENA OGŁOSZEN.

Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 1 60 fen., druga i trzecia 0.75 fen., czwarta 0.50 fen., — za wiersz petitowy. —

Drobne ogłoszenia po 15 fen. za wyraz Nekrologi po 065 fen. za wiersz jednoszpaltowy. —

OGŁOSZENIE

Podaję do ogólnej wiadomości że przy Dowództwie Częstochowskiego Okręgu Wojskowego została utworzona Ekspozytura (oddział) Sekcji Opieki Ministerstwa Spraw wojskowych celem rejestracji i wypłacenia zapomóg inwalidom wojennym, obywatelom Państwa Polskiego: 1) z b. armji rosyjskiej 2) z b. armji austriackiej 3) z b. armji niemieckiej 4) z formacji polskich (legjonistów i korpusów wschodnich).

Podlegają rejestracji ci, którzy w wojnie ostatniej wskutek chorób lub odniesionych ran, częściowo lub całkowicie utracili zdolność do pracy.

Wzywam wyżej wymienionych inwalidów do stawienia się do kancelarii ekspozytury dla rejestracji i z oglądu przez Komisję Wojskowo-lekarską w celu określenia stopnia utraty zdolności do pracy. Termin zgłoszenia dla inwalidów zamieszkałych w m. Częstochowie: pow. Częstochowskim od 11 Marca do 20 Marca, włącznie w powiecie Wieluńskim od 21—26 Marca w powiecie Będzińskim od 27—31 Marca włącznie. Każdy inwalida obowiązany jest mieć przy sobie następujące dokumenty: a) dowód o służbie wojskowej, b) świadectwo ze szpitala w którym się leczył lub Komisji lekarskiej.

W razie nieposiadania wyżej wymienionych dowodów wymagane jest zaświadczenie władz miejscowych (magistratu, gminy lub policji o odbyciu służby wojskowej. Oprócz tego wymagane jest zaświadczenie władz miejscowych o stanie majątkowym inwalidy. Żonaci powinni mieć jeszcze świadectwo o stanie rodzinnym. Kancelarja Ekspozytury mieści się przy ul. Szkolnej № 10 i czynne jest od godz. 9-ej i pół do 4-ej.

Kierownik Ekspozytury.

TOWARZYSTWO AKCYJNE HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE

„**L. J. BORKOWSKI**” Oddział w Częstochowie

Panny Marji 14-m. 2. — Skład ul. Piotrowska 2.

Adres telegraficzny „ELIBOR“, telefon № 75.

Żelazo, belki, blacha, węgiel, koks, cement, metale, kolejki, maszyny, narzędzia, artykuły techniczne, oleje, smary i t. p.

Dzisiaj od nas zależy, — czy chcemy miasto oddać w ręce partji czy żywołów obcych narodowości i wyznaniem.

Dzisiaj od nas zależy, czy chcemy stworzyć warunki do odrodzenia miasta lub też do uśmiercenia tego, co o dobrobycie jego stanowić może.

Dzisiaj od nas zależy, — czy chcemy mieć tramwaje, kanalizację, oświetlenie, bruki porządek na ulicy, podwórzach, parkach i ogrodach miejskich, higienę w domach i gmachach publicznych.

Dzisiaj od nas zależy, — czy chcemy sprowadzić żywność na czas głodu i podzielić ją między naprawdę potrzebujących i łaknących sprawiedliwie, bez nadużyć i kradzieży.

Pójdziemy wszyscy jak jeden mąż! — Choć nam partyjne głosy mówią i krzyczą: głosujcie na listy socjalistyczne, czy nawet żydowskie, wytykając grzechy, czy usterki Deputacji, czy innych Komitetów gospodarczych, nie wierzymy! Stworzymy sobie nowe wydziały zaopatrywania, które będą musiały stać na straży sprawiedliwości w podziale tego, co nas przed śmiercią głodową ma uchronić; stworzymy sobie takie warunki życia miejskiego, że każdemu

musi być dobrze, — robotnikowi rzemieślnikowi, kupcowi, urzędnikowi, nauczycielowi i chałupnikowi.

Jednością silni pójdziemy zdobywać szanse polskie, sprawy, — polskiej przyszłości naszych miast naszego kraju!!

Redakcja

Kilka uwag w sprawie tymczasowej ustawy o samorządzie miejskim.

Chełabym poświęcić kilka uwag niektórym artykułom obecnie obowiązującej tymczasowej ustawy o samorządzie miejskim na podstawie dekretu z d. 4 Lutego 1919 r.

Przytaczam treść niektórych artykułów powyższej ustawy:

Art. 12. Członkami rady miejskiej są radni i członkowie magistratu.

Art. 23. Na posiedzeniach rady miejskiej przewodniczy w miastach, nie wydzielonych z powiatów, burmistrz lub jego zastępca, w innych miastach — Prezes, wybrany przez radę miejską, lub jego zastępca.

Art. 40. Członkami Magistratu są: w Warszawie — Prezydent, 3 ej wiceprezydenci i ławnicy, w Łodzi i Lublinie — Prezydent, 2 aj wiceprezydenci i ławnicy, w miastach wydzielonych z powiatów — Prezydent, wiceprezydent i ławnicy, w pozostałych miastach — burmistrz, jego zastępca i ławnicy.

Art. 41. Liczba ławników wynosi w

każdym mieście 10 proc. liczby radnych Ułamki, wypadające przytem obliczeniu przyjmuje się za jedynkę.

Art. 42. Członkowie magistratu otrzymują stałe wynagrodzenie z funduszków miejskich. Wysokość tego wynagrodzenia określa rada miejska przed wyborem członków magistratu.

Art. 43. Członków magistratu wybierają na lat 3, względnie do końca kadencji rady miejskiej, radni z pośród osób, mających przynależność państwową polską i bierne prawo wyborcze do rad miejskich.

Burmistrza względnie prezydenta oprócz przynależności państwowej polskiej i biernego prawa wyborczego do rad miejskich musi posiadać wykształcenie w zakresie conajmniej polskiej szkoły ludowej.

Głosowanie na ławników odbywa się na zasadach proporcjonalności. Blizsze przepisy o wyborach określi specjalny regulamin, wydany przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Burmistrz względnie prezydent i ich zastępcy wybierani są absolutną większością głosów.

Art. 63. Nadzór nad miastami, nie wydzielonymi z powiatów, sprawują w pierwszej instancji wydziały powiatowe, w drugiej Minister Spraw Wewnętrznych Nadzór nad miastami wydzielonymi z powiatów, należy do Ministra Spraw Wewnętrznych. Od decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych służy w obu wypadkach odwołanie się Sądu Najwyższego.

Odwołanie do niższej instancji nadzorczej do wyższej nastąpić może w ciągu 2-ech tygodni od daty otrzymania postanowienia niższej instancji.

Tutaj podaję, że na podstawie art. 3 dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej dla obszarów Polski byłego zaboru rosyjskiego, miasta liczące ponad 250

tys. mieszkańców, stanowią samodzielne powiaty miejskie.

Artykuły powyższe wprowadzają bardzo ważne reformy w zakresie stosunku wzajemnego Rady Miejskiej i Magistratu, w zakresie sposobu obsadzenia stanowisk członków Magistratu i w zakresie nadzoru Władz Państwowych nad miastami.

Rada Miejska w Częstochowie będzie wybierała Prezydenta, wiceprezydenta i pięciu płatnych ławników, wybrani mogą być nie tylko członkowie Rady Miejskiej, i nie tylko mieszkańcy Częstochowy z poza członków Rady Miejskiej, lecz i mieszkańcy Polski, mający przynależność państwową Polską z poza Częstochowy.

Nadzór nad gospodarką miejską w Częstochowie przysługiwać będzie Ministrowi Spraw Wewnętrznych z pominięciem Władz Powiatowych.

Zarówno więc Rada Miejska, jak i Magistrat otrzymują znacznie większą swobodę działania, niż posiadali je dotychczas.

Sprawie tej chcę poświęcić kilka uwag.

Tutaj z konieczności muszę wspomnieć choć w krótkości o sposobach nadzoru Państwowego w Anglii i Francji.

W Anglii gmina miejska jest napozór niezależna od Państwa, w Anglii istnieje jednak specjalne ministerjum do spraw zarządu lokalnego, następnie i inne ministerja utrzymują stałe stosunki z gminami miejskimi w zakresie niektórych spraw komunalnych.

Gdyby Ministerjum dostrzegło nadużycia ze strony organów miejskich, lub w razie gdyby działalność gminy miejskiej była szkodliwa dla Państwa, była sprzeczna z prawem, etc.etc., ma ono prawo zwrócić się na drogę sądową, sąd decyduje w tych sprawach, procedura tu jednak jest bardzo długa, system ten może mieć zastosowanie tylko w takich krajach, jak Anglii i tylko tam może dawać dodatnie wyniki, wysoko rozwięte wśród Anglików poczucie Przynależności Państwowej ochrania gminę miejską od poważniejszych konfliktów z Władzami Państwowymi.

We Francji nadzór nad działalnością gmin miejskich sprawuje władza administracyjna, prefekt wykonuje bardzo ścisłą kontrolę nad czynnościami rady municipalnej, która [winna mu komunikować o każdym swem posiedzeniu i o jego po-

Spoleczeństwo, częściowo wciąż jeszcze nieufne, niewierząc we własne siły, musi się zdobyć na ofiarności.

Uchylenie się od podpisywania na naszą pożyczkę wewnętrzną jest równoznaczne ze sprzeniewierzeniem się najważniejszym obowiązkom obywatelskim.

Kto tej powinności nie spełnia - ten zapiera się moralnie swej przynależności do państwa, co więcej pomaga pośrednio naszym wrogom, których nie zdołamy odeprzeć, jeśli będziemy funduszw na obronę państwa.

Obojętność społeczeństwa pod tym względem jest równoznaczna z wydaniem mienia i życia własnych braci na łup nieprzyjaciela. Obojętność ta jest też zadziwiająca ze względu na brak zrozumienia własnego interesu. Wszystkie znaki pieniężne, kursujące u nas, straciły już znaczną część swojej wartości i w dalszym ciągu ją tracą,

NAJLEPSZYM, A MOŻE JEDYNYM ŚRODKIEM ZABEZPIECZENIA SWYCH INTERESÓW

dla posiadaczy gotówki jest pomieszczenie jej w **Polskiej Pożyczce Państwowej** wobec tego, iż te zobowiązania Skarbu mają być spłacone po przejściu Państwa Polskiego do waluty własnej w tejże nowej walucie po kursie, który choć dzeń niestabilny, w każdym razie korzystny dla posiadaczy asygnat. Dzięki temu otrzymają oni w nowej walucie Polskiej nierównie więcej, niż mogliby otrzymać za swoją dzisiejszą gotówkę.

(Z mowy Ministra Skarbu Dr. Englicha w Sejmie)

zrządu dziennym i przesyła mu kopie swych uchwał, prefekt ma prawo zwoływać nadzwyczajne posiedzenie rady municypalnej, w razie spostrzeżenia, że uchwały są sprzeczne z prawem unieważnia je, wiele uchwał rady municypalnej staje się prawem dopiero po zatwierdzeniu władz administracyjnych

Wyższą instancją stanowi Minister Spraw Wewnętrznych i Rada Stanu. Prefekt ma prawo zawiesić mera w urzędowaniu, może zawiesić również i czynności rady municypalnej na miesiąc.

Nadzór Władz Administracyjnych nad czynnościami mera i rady municypalnej jest więc bardzo surowy i jest dowodem braku zaufania do Władz Komunalnych.

Przykład Anglii i Francji wskazuje na dwie biegunowo sprzeczne zasady w sposobie wykonywania nadzoru państwowego nad działalnością samorządową gmin miejskich, na zasady decentralizacyjną i centralizacyjną.

Ustawa nasza różni się zarówno od systemu angielskiego jak i francuskiego, nadzór nad działalnością większych gmin miejskich, jak np. Częstochowy, sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych, od decyzji jego służy odwołanie do Sądu Najwyższego, różnicę od systemu angielskiego stanowi to, że w Anglii Ministerjum musi występować na drogę sądową, by unieważnić uchwały gminy miejskiej, w Polsce natomiast do Sądu Najwyższego musi odwoływać się gmina miejska ze skargą na decyzję Ministra, różnicę od systemu francuskiego stanowi to, że władze powiatowe w gminach takich jak np. Częstochowa, nie mają prawa do kontroli.

Tutaj chciałbym podkreślić kilka, moim zdaniem bardzo ważnych okoliczności, im ordynacja wyborcza jest bardziej liberalna i powszechna, tem większa ilość mieszkańców niedość przygotowanych i wtajemniczonych w podstawy gospodarki miejskiej, decyduje o kierunku tejże, ma to miejsce w Polsce, gdzie samorządu miejskiego nie było w przeciagu przeszło 80 lat i gdzie ludność stawia dopiero pierwsze kroki na tem polu, ordynacja zaś wyborcza jest krańcowo liberalna.

Następnie dążności odśrodkowe, słabe podporządkowanie się idei Państwowej, ogromny procent ludności żydowskiej, mogą być źródłem obaw, by odśrodkowy kierunek polityki miejskiej, nie liczący się z wymaganiami Państwowości.

Z tych względów należałoby postawić tezę, że w Polsce przy szerokim zakresie ordynacji wyborczej, należałoby więcej uwzględnić system francuski w sprawie nadzoru państwowego nad gospodarstwami gmin miejskich, a w każdym razie ustanowić specjalne urzędy i sądy administracyjne.

Choć w teorii należy być zwolennikiem systemu angielskiego, to jednak należy się liczyć i z wymaganiami praktyki życiowej.

Być może, że jestem pesymistą, że wbrew memu pesymizmowi, znajdują się u nas ludzie, którzy i bez ściślego nadzoru administracyjnego utrzymają gospodarkę miejską na wysokim poziomie, że zarówno Rady miejskie, jak i Magistraty będą odpowiadały swemu zadaniu, w każdym jednak razie należy być przygotowanym na wszelkie ewentualności i nie zważać się w razie nieudolnej gospodarki miejskiej naszych miast, poddać je kontroli czynników administracyjnych według recepty francuskiej, pamiętając o tem, że

wszelkie teoretyczne rozwiązanie kwestji gospodarczych musi być podporządkowane wymaganiom praktyki życiowej. Na tem kończę moje krótkie uwagi.

Dr. Stanisław Nowak.

Komunikat polskiego sztabu generalnego.

WARSZAWA, 7 marca.

Komunikat sztabu generalnego z dnia 6-go marca r. b.

Litwa i Białoruś.

Grupa gen. Iwaszkiewicza: Podjazd ułański, — w pościgu za cofającymi się ze Szczuczyna bolszewikami, wziął do niewoli 15 jeńców. — Na innych odcinkach spokój.

Grupa gen. Listowskiego. Sytuacja bez zmiany.

Wolyn:

Grupa gen. Śmigłego-Rydza. Jeden z naszych oddziałów zniszczył most kolejowy na Styrze pod Czartorysiem. — Koło Holob sytuacja niezmieniona. Pod Iwaniczami słaba działalność wywiadowcza.

Galicja Wschodnia.

Grupa gen. Romera: Oddziały wywiadowcze wzięły do niewoli w Zuzli i Władypolu pod Bezem jednego oficera i 17 żołnierzy. Na innych odcinkach spokój.

Grupa gen. Rozwadowskiego: Ostrzeliwanie Lwowa trwa dalej.

Kilka pocisków padło na cytadelę i centrum miasta. Na przedpolu pod Lwowem tylko drobne utarczki. — Atak na Trzebień odparto. Pod Chyrowem działalność artylerji. Napad nieprzyjaciela na Starzawę i Terło z łatwością odparto.

W zastępstwie szefa sztabu
generalnego

HALLER, pułk.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

— „Gazeta Warszawska“ dowiaduje się z Paryża, iż uchwała konferencji pokojowej w sprawie przywrócenia Polsce granic historycznych na Zachodzie z przed r. 1772 będzie rządowi niemieckiemu ogłoszona w formie ultimatywnej. Jeśli Niemcy nie przewalą działań wojennych na wskazanym terenie, to zostaną do tego przez entetę zniewoloni przemoca.

Skądinąd słyhać, że sprawa Gdańska znajduje się na dobrej drodze i Polska ma prawo otrzymać 120 klm. wybrzeża morskiego.

— Komisarjat Naczelnicy Rady Ludowej w Poznaniu nadsyła nam oficjalne dementi ambasadora Noulensa w sprawie rzekomego układu między entetą a ukraińcami, które brzmi:

„Wskutek wspomnianego dnia a w prasie polskiej wiadomości enewpomieszających z biura ukraińskiego ości, poczochoie, ogłaszających zawarcie układu pomiędzy rządem Petlury i mocarstwami ententy, misja międzysojusznicza w Warszawie uważa za swój obowiązek zaznaczyć, że podobne pertraktacje są jej zupełnie nieznanne. —

Równocześnie konstatuje, że większa część ogłoszonych punktów rzekomego układu tak dalece jest nieprawdopodobną iż pozwala powątpiewać o autentyczności takiego porozumienia. Zresztą fakt, że ukraińcy odmówili przyjęcia propozycji zawieszenia broni, czynionych im przez komisję, złożoną z generałów Carton de Viard'a i Barthelemy'ego, mógł jedynie zrazić rządy państw ententy, i wstrzymać wszelkie zbliżenie między temi ostatnimi a ukraińcami.

— „Soejał Demokrat“ stwierdza, że w Kopenhadze znajduje się obecnie centrum ruchu bolszewickiego w Europie. — Bolszewicy rosyjscy dostarczają tej centrali obfitych środków materialnych.

W każdej fabryce, w każdym przedsiębiorstwie i w każdym warsztacie zorganizowano sowiety. — W Sztokholmie odbył się niedawno kongres bolszewików skandynawskich. Trzeba przytem pamiętać, że w Kopenhadze znajdują się także główne organizacje żydowskie.

— Powrót misji sprzymierzonej z Poznania do Warszawy spodziewany jest w początku przyszłego tygodnia. W chwili, kiedy w Paryżu rozstrzygają się nasze granice, pobyt misji w Poznaniu jest szczególnie ważny.

— Na Śląsku Cieszyńskim wojsko polskie, powracające do wsi i miasteczek polskie, są witane wszędzie ze łzami radości. Czesi, rozdrażnieni koniecznością cofania się, nieustannie łamią rozejm i przesładują ludność polską.

Wśród wojska czeskiego panuje dezorganizacja, a niektóre oddziały są tak podniecone, że pomimo wszystkiego chcą zerwać umowę, wyrzucić Masaryka i iść na Cieszyn. W samych Czechach niepowodzenie, jakiego doznali na Śląsku, budzi rozgoryczenie i podrywa zaufanie do Kramarza.

— Organizacja rosyjska w Białymstoku, istniejąca pod nazwą Białoruskaja Uprawa powzięła uchwałę następującą: uznanie państwowości polskiej, podporządkowanie się bezwzględnie rządowi polskiemu. — Jednocześnie Białoruskaja Uprawa postanowiła za pośrednictwem Komitetu polskiego w Białymstoku zwrócić się z prośbą o pozwolenie zachowania w gimnazjum założonym przez nią, przez 3 lata języka wykładowego rosyjskiego.

— Prasę codzienną obiegła wiadomość że władze mariażne postanowiły rozwiązać Miłoję Ludową, ustanawiając dzień 16 marca r. b. jako ostateczny termin wykonania tego rozporządzenia. Wydział prasowy min. spraw wewnętrznych komunikuje jednocześnie, że Miłoję Ludowa, jak organ państwowy, istniejący na podstawie dekretów z dnia 5 grudnia 1918 r. i 7 lutego 1919 r. nie może uleść rozwiązaniu bez decyzji Sejmu Ustawodawczego.

Telegramy.

Wilson jedzie do Europy.

NOWY JORK, 6 marca. — Wilson dziś wyjechał do Francji na pokładzie parowca George Washington.

Warszawianki we Lwowie.

LWÓW, 7 marca. — „Słowo Polskie“

donosi, że do Lwowa przybył drugi pluton warszawianek w liczbie 40 osób pod przewodnictwem Haliny Chrzanowskiej.

Rokowania rozejmowe
w Spaa zerwane.

WIENIĘ, 7 marca. — Rokowania w sprawie zawieszenia broni, toczące się w Spaa zerwane.

Delegaci niemieccy odjechali. Entente zażądała bezwarunkowo wydania wszystkich handlowych okrętów niemieckich. Komisja niemiecka natomiast domagała się aby przed wydaniem okrętów handlowych podpisano umowę finansową w sprawie dostawy żywności.

120 kilometrów wybrzeża
morskiego.

KRAKÓW, 7 go marca. — Do „Gońca Krakowskiego“ donoszą z Paryża: Według informacji z kół, zbliżonych do delegacji kongresu pokoju, — s rawa Gdańska znajduje się na dobrej drodze. Podobno Polska ma uzyskać 120 kilometrów wybrzeża morskiego razem z Gdańskiem.

Paderewski do Lwowa.

LWÓW. — Na posiedzeniu rady miejskiej z d. 3 b.m. sekretarz Woleńsk odczytał następujący telegram prezesa ministrów, Paderewskiego.

„Warunki rozejmu, postawione przez 4 wielkie mocarstwa sprzymierzone, nieprzyjacieli zuchwale odrzucił. Walka rozpoczyna się na nowo. Miasto Wasze, ozdobę Polski, jej dumę i chlubę, — czekają ciężkie chwile. Bohaterstwo i ofiara jego świeci jak ongi, tak i dzisiaj przyświeca całej Rzeczypospolitej. — Niechże więc waleczna ludność miasta Lwowa, pomni, że od jej wytrwałości i męstwa zależą losy granic naszego państwa, niech pomni, że za nią stoi cała odradzająca się Rzeczpospolita, której siły wzrosną i spotężnią wkrótce.

Rząd czyni wszystko, co dziś w jego mocy leży, by ten gród niezłomny uchronić przed wrogiem i zachować dla Polski w blasku nieśmiertelnym jego obrońców sławę“.

Rokowania w Krzyżu.

POZNAŃ, 7 marca. — Komisja międzysojusznicza z Warszawy spotkała się wczoraj w Krzyżu z delegacją niemiecką pod przewodnictwem bar. Rechenberga w towarzyszeniu gen. Domnesa i ministra Drewsa. — Po sprawdzeniu pełnomocnictw badano sprawy w porządku następującym:

Wobec oświadczenia rządu niemieckiego, że posiada władzę nad wojskiem niemieckim wzdłuż frontu polskiego. — przystąpiono do zbadania szczegółowych warunków rozejmu w Poznańskim. Linja demarcatyjna będzie oznaczona przez osobną podkomisję, której zadaniem będzie również oznaczenie sfery neutralnej, wycofanie artylerji i głównych wojsk po każdej stronie na pewną odległość i ograniczenie liczby wojska.

Ponieważ komisja międzysojusznicza zażądała formalnej gwarancji i ułatwień, aby zabezpieczyć i przygotować wyładowanie i przejście dywizji polskich przez Gdańsk, zatelegrafowali delegaci niemieccy do swego rządu, ażeby mu przedstawił niektóre szczegóły i trudności.

ciąg dalszy posiedzenia poświęcono naradom dotyczącym uwolnienia zakładników i Ochrony niemieców w Poznańskim oraz polskich w Niemczech, na podstawie wzajemności.

Delegaci niemieccy wyrazili gotowość prowadzenia dalszych rokowań w Poznaniu z przedstawicielami ententy. Ci ostatni zgodzili się na to, ręką za spokojne i poprawne zachowanie się ludności.

Co dzień niesie?

B. cesarz Karol pod opieką Anglii. Były cesarz Karol znajduje się pod opieką rządu angielskiego. Do zamku Echarstau, gdzie mieszka b. monarcha, król angielski wydelegował rezydenta w osobie pułkownika Sturtha. Gdy w tych dniach przybyli do Eskarstau oficerowie włoscy, aby zabrać z tamtąd obrazy, wywiezione swego czasu z galerii włoskich, pułk. Sturth nie dopuścił do tego.

Anarchja w powiecie iłżeckim i opatowskim. W pow. iłżeckim i opatowskim panuje zupełna anarchja. Strajki rolne są na porządku dziennym, przy czem noszą przeważnie charakter t. zw. czarnych. Od dworu do dworu jeżdżą agitatorzy, podburzając służbę dworską do stawiania coraz bardziej wygórowanych żądań, rozdają im też broń. Komisarze ludowi i ich adherenci rządzą tam bezapelacyjnie, nie uznając władzy centralnej. Urzędnicy steroryzowani albo też są usuwani. Bojowcy rozbroili żandarmerję. Podczas wyborów do Sejmu milicja ludowa dopuszczała się różnych nadużyć. Rozpędzano komisje wyborcze, terorem zmuszono do głosowania na radykalnych kandydatów. Wobec tego, że na całym obszarze Królestwa stosunki poczynają stopniowo powracać do stanu normalnego, poskromienie dwu wymienionych powiatów, a raczej partyjnych wicherzy ich grających w nich, należałoby przeprowadzić corychlej przez wysłanie ekspedycji karnej.

W składach pod synagoga. — W swoim czasie notowaliśmy o zaskwestrowaniu przez władze obszernych składów firmy „Eudler i Messing“, mieszczących się w podziemiach synagogi na Tłumackiem i wynajmowanych różnym kupcom-hurtownikom na przechowywanie towarów.

Mimo, iż przy składach tych dyżurowały stale warty, stwierdzono systematyczne kradzieże, których nie udawało się wykryć. Dopiero dłuższa obserwacja, zarządzona przez komisarza 8-go okręgu urzędu śledczego p. Pawłowicza, pozwoliła wpaść na trop sprawców tych kradzieży.

Okazało się, iż rabunków z zaskwestrowanych składów dopuszczali się szeregowcy straży granicznej, którzy na

zmianę pełnili dyżury i obowiązani byli składować tych pilnować.

Władze aresztowały 11 szeregowców, którzy przyznali się do uprawiania systematycznych kradzieży i wskazali źródła zbytu.

U paserów i w mieszkaniach znajomych żołnierzy znaleziono różne ubrania, bieliznę, obuwie i t. p. rzeczy, pochodzące ze składów pod synagoga.

W ciągu dwu miesięcy skradziono ze wspomnianych składów towarów na blisko 1,500,000 marek.

Japonja żąda zniesienia różnicy ras. 87 japońskich zrzeszeń politycznych, socjologicznych, ekonomicznych i religijnych uchwaliło na wspólnym zebraniu w Tokio wysłać do p. Clemenceau memorandum żądający zniesienia przez konferencję pokojową różnic między rasami, gdyż jak długo one będą istniały, wilsonowska Liga Narodów, mimo całą zawierność tej koncepcji, zrealizować się nie da.

Delegacja rządu Petlury do Paryża. Dyrektorjat zatwierdził skład delegacji kongresowej Ukrainy. Delegacja już wyjechała do Paryża w składzie następującym: prezes—Sidorenko, wice prezes—Panajko, członkowie—Szulgin, Sołtan, Galin, Łackij, Hankiewicz, sekretarz—Diduszek, radcy—Lewickij, Siwręk, Isajewicz i Zaich.

KRONIKA.

Jutro dn. 10 marca 1919 r.

Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej

nabywać można (po potrąceniu procentu)

100 markowe, koronowe, rublowe	za 96 79
500 markowe, koronowe, rublowe	za 483,96
1000 markowe, koronowe, rublowe	za 967,92
5000 markowe, koronowe, rublowe	za 4839 58
10000 markowe, koronowe, rublowe	za 9679,17

Wyborcy!

Komu zawdzięczacie, że Częst. cho wa otrzymała mąkę amerykańską? Paderewskiemu, czy Moraczewskiemu?

Paderewski to sprawił, że Polska otrzymała mąkę z Ameryki. A więc głosujcie przy wyborach do Rady Miejskiej na listę nr 4,

bo kandydaci na liście nr. 4, to przyjaciele rządów Paderewskiego, a kandydaci na liście nr. 2 to wrogowie Paderewskiego, a przyjaciele Moraczewskiego, co Wam nic nie dał.

№ 4.

Lista kandydatów na radnych miasta Częstochowy № 4, złożona przez Narodowy Komitet Wyborczy jest listą kompromisową. Na liście tej znajdują się przedswawiciele następujących organizacji: Narodowego Związku Robotniczego, Ogniska Robotniczego, Stowarzyszenia Rzemieślniczo-Przemysłowego, Polskiego Zjednoczenia Ludowego, Zrzeszenia Kobiąt Polskich, Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego i Nauczycieli Ludowych, Zjednoczenia Stronnictw Demokratycznych, Klubu Mieszkańców, Duchowieństwa Rzymsko-Katolickiego, Stowarzyszenia Kupców Polskich, Związków Zawodowych, Stowarzyszenia „Jedność“, Koła Aptekarzy i Gminy ewangelickiej.

Lista nr. 4, jako lista kompromisowa może niejednemu z wyborców nastroić pewne wątpliwości i być źródłem niezadowolenia, że na liście tej mieszczą się nazwiska ludzi szerszemu ogółowi niemiłych. Okoliczność ta jest wyszukiwana przez ludzi złej woli, którzy głosząc publicznie o kilku nazwiskach, znajdujących się na liście nr. 4, występują gwałtownie przeciwko całej liście. Narodowy Komitet Wyborczy niniejszem musi potępić publicznie tego rodzaju niesumienne agitację, która pod pozorem zwalczania kilku jednostek, chce zwalczyć całą listę nr. 4; agitatorzy ci działają wyraźnie na rzecz innych list kandydackich!

Obywatele! Narodowy Komitet Wyborczy rozumie Wasze zale, rozumie doskonale, że na liście nr. 4 znajdują się nazwiska osób szerszemu ogółowi niemiłych, odwołuje się jednak do Waszego poczucia obywatelskiego i do Waszego patriotyzmu polskiego, nie poddawajcie się podszeptom ludzi złej woli, nie doprowadzajcie do tego, by w Częstochowie zwyciężyli żydzi i socjaliści, bo żałować tego będziecie po niewczasie.

Spełnijcie swój obowiązek obywatelski i głosujcie na listę nr. 4, która jest jedyną narodową, polską listą

Lista nr. 4 kandydatów na Radnych m. Częstochowy, zgłoszona przez Narodowy Komitet Wyborczy:

- 1 Stanisław Wiktor — robotnik.
- 2 Bajdecki Józef — majster mularski.

instytucji.

Ja osobiście gorąco protestuję przeciwko likwidowaniu tego przytuliska. Cóż się wtenczas stanie z całą rzeszą urzędników i nadobnych urzędniczek, i gdzie pójdzie bezczynny radca w ostatnich dniach swego żywota? Krzyczą ludzie, że tam w biurze dzieją się straszne rzeczy. Dlaczego zaraz tak gorąco bierzemy wszystko do serca? — Mogą być pewne nadużycia, ale nadużycie równa się często niedopatrzaniu, — co jest wadą ludzką w czasie wojennym podniesioną do potęgi. — Jeśli gdzieś ulotniła się mąka będziemy mieli niedopatrzanie albo dla rymu marzenie woli urzędnika.

Radca, który mąkę potajemnie otrzymał irytuje się.

— Do licha, wszędzie u nas kontrolerów pełno. Wyobraź pan sobie nawet mąki schować nie mogą.

Sądzę jednak, że sprawy Deputacji tajemniczo, z rozmaitemi komentarzami opowiadane, będą nie długo oświetlone. Leży to w interesie samej Deputacji.

Pożyczka państwowa ma chętnych nabywców. Ale u nas stale się ludziom utrudnia jakby za czasów papy Mikołaja.

Drobnych banknotów rublowych w banku przyjmować nie chcą. Kupujący pożyczkę czeka w ogonku z godziną czasu i dowiaduje się, że musi iść do kantoru wymiany i zmienić na grubsze banknoty. Zarabiają znowu najrozmaitsze „Wechselstuby“ które nam pozostały z czasów okupacji. Kupujący mknie do kantoru wymiany, tam znowu ogonek. Dlaczego takie trudności wprowadzono? Uwazam że powinniśmy sobie w wszelkich czyn-

3. Januszewski Antoni — właściciel nieruchomości.

4. Pruszkowski Roman — kupiec.

5. Płodowski Wacław — dyrektor gimnazjum Państwowego.

6. Ks. katecheta Nassalski Marjan — proboszcz parafji św. Barbary.

7. Tyszecka Zofja — nauczycielka.
8. Hłasko Bronisław — inżynier.
9. Łochowski Władysław — kotlarz.
10. Smuga Stefan — krawiec.
11. Misiorowski Marjan — kupiec.
12. Kurpiński Feliks — handlowiec.
13. Chochoł Piotr — majster ciesielski.

14. Goczałkowski Antoni — sędzia.
15. Dr Nowak Stanisław — lekarz.
16. Kozań Stanisław — nauczyciel.
17. Włosiński Aleksander — aptekarz.
18. Tomczyk Ignacy — właściciel nieruchomości.

19. Kolwas Wawrzyniec — majster ślusarski.
20. Knap Antoni — robotnik.
21. Sławek Dominik — technik.
22. Sawicki Leon — inżynier budowlany.
23. Bugajski Juljan — kierownik „Jedności“.

24. Kędziński Kazimierz — sędzia.
25. Nowowiejski Edward — robotnik.
26. Franke Adolf — przemysłowiec.
27. Próba Ludwik — robotnik.
28. Sciubilecki Stanisław — murarz.
29. Świeży Adam — majster stolarski.

30. Malinowski Kazimierz — majster ciesielski.

31. Sojecki Edmund — nauczyciel gimnazjum.

32. Wróblewski Jan — nauczyciel ludowy.

33. Bandtkie Steżyński Aleksander — kupiec.

34. Goczałkowska Karolina — nauczycielka.

35. Bendkowska Wiktorja — właścicielka nieruchomości.

36. Makowski Eugenjusz — majster piekarski.

37. Kozankiewicz Jan — aptekarz.

38. Rzepka Władysław — robotnik.

39. Janicki Leon — nauczyciel ludowy.

40. Ks. Gmachowski Wincenty — prefekt.

41. Piekarski Antoni — robotnik, poseł po Sejmie.

42. Fidler Wacław — nauczyciel gimnazjum.

43. Wroński Franciszek — robotnik.

44. Hoffman Mieczysław — ogrodnik.

45. Ciurzyński Maciej — ślusarz.

46. Piotr Aleksander — przemysłowiec.

Z lotu ptaka.

Ostatki zapisały się dość dobrze w pamięci mieszkańców naszego grodu. Wywijano zawzięcie przy dźwiękach melodyjnych walczyków, z których „czardaszką“ cieszyła się największą popularnością. — Rodzime obertasy i mazury miały również swoich zwolenników, a więc wybijano hołubce, aż drzazgi leciały z podłóg sali Straży Ogniowej, Płodowskiego Chrzanowskiej, Kupców Polskich i wszelkich chrześcijańskich mieszkaniach. „Dziś dziś, mazur, mazur — hu, ha! — Sunęły pary w wirze szalonym i zawrotnym szale. Słychać było śmiech srebrzysty płci pięknej i brzęk ostróg rycerskich.

Sen z piosenki o ulaniu i pannie Krysi przewija się srebrną nicią wspomnień na szybach sali... Ostatni mazur, jeszcze dziś... gdzieś w dali trąbka gra... sen czy jawa? Suną pary za parami, hu, ha!...

„Czy pozwoli panna Krzysia?“. I panna Krzysia zartmieniła lekko główką kłoni, bo jakże tu odmówić ulanowi... Za szybami, hen z daleka, pobudkę trąbka dawno, słychać strzały i okrzyki: „Do bronii!“...

Przesuwają się wizje bohaterskiej obrony Lwowa, front cieszyński, bolszewicki, poznański. Idzie widmo potopu, który runął na ziemie polskie — idzie wewnętrzna rozterka, walki partyjne, nędza i abnegacja konsolidacji...

— Dziś, dziś, co tam wszystko, młodocność ma swoje prawa.

— I tu i tam jesteśmy wraz — szepcą nasi kochani synowie Marsa.

czynnościach ułatwiać, tymbardziej w czasach tak różnorodnej monety. Klęska spadła w naszym mieście z powodu braku tytułowi. Chcesz kupić paczkę papierosów to istna wędrówka narodów od sklepu do sklepu. Wszędzie z tajemniczą miną powiadają: papierosów brak. Jeżeli jesteś jednak dobrym znajomym właściciela dystrybucji lub tyle młodym, że puszczanie oka roztkliwi do głębi serce sprzedającej — otrzymasz papierosy po cenie 20 do 25 fenigów za sztukę. A więc znowu nowy pasek. Wogóle paska nie możemy się pozbyć. Przed kilku tygodniami czytałem ogłoszenie policyjne, że każdy sklep jest obowiązany wywiesić ceny na wszelkie artykuły będące na składzie. Ogłoszenie było ale nikt się do tego nie stosuje. Na drzewiach sklepowych wisi kartka „papierosów brak“ — na półkach leżą same cygara z portretami nieboszczyka Wilhelma i Hindenburga, a papierosy setkami znajdują się w ukryciu, z którego dobrze znajomym i po dobrej cenie wyciąga się setkę za setką. Przypuszczam, że nasza dzielna policja wglądnie w tę sprawę, przypomni sobie swoje własne ogłoszenie i ukruci ten wysysk, który już dochodzi do absurdu. Obecnie przeżywamy okres nowych wyborów.

Partje gorączkowo pracują i mam nadzieję, że wszyscy chętnie na czwórkę głos oddadzą. Będziemy mieli nowych radnych, nowe myśli i nowe rozporządzenia. Może nareszcie dojdziemy do racjonalnej gospodarki miejskiej i tanszego prądu elektrycznego.

Wirski.

- 47. Charłampowicz Bolesław — u rzędnik.
- 48. Weber Mieczysław — przemysłowiec.
- 49. Widera Zdzisław — technik.
- 50. Orzeł Waclaw — kupiec.
- 51. Kozieki Jan — nauczyciel gimnazjum.
- 52. Morawski Ludwik — właściciel nieruchomości.
- 53. Osgowski Jan — przemysłowiec.
- 54. Bystydziański Bolesław — aptekarz.
- 55. Gnotman Jan — pracownik handlowy.
- 56. Gładych Lucjan — właściciel nieruchomości.
- 57. Reszko August — nauczyciel ludowy.
- 58. Florczykówna Stefania — robotnica.
- 59. Szwabski Waclaw — intronigatorka.
- 60. Kiser Teodor — majster krawiecki.

Pełnomocnikiem Narodowego Komitetu Wyborczego przy składaniu listy nr. 4 jest p. Wiktor Pelka aplikant adwokacki. Informacji, co do okręgów i lokali wyborczych udziela plakaty rozlepione na rogach ulic. Zasadniczo, z małymi zmianami lokale wyborcze są te same, jak do Sejmu.

— Aresztowania.

Na polecenie prokuratury państwowej aresztowano w całym Królestwie 150 ziemian, za niedostarczenie naznaczonych przez rząd kontyngentów zboża i żywności. Zamierzone są dalsze jeszcze aresztowania.

— Zarząd państwowy.

Jak donosi urzędowy „Monitor Polski”, p. Minister przemysłu i handlu mianował inżyniera Henryka Kotakowskiego zarządcą państwowym następujących przedsiębiorstw fabrycznych: Huty Błachownia pod Częstochową w Błachowni i Zjednoczonych Zakładów Królewska i Laura-Huta Tow. Hautke w Częstochowie.

— Osobiste.

Na miejsce p. A. Januszewskiego, referenta wydziału finansowego w magistracie mianowano p. Ludomira Nieprzekieckiego.

— Dzień znaczką.

W przyszłą niedzielę, 15 b. m. Zarząd Towarz. Ochrony Kobiet urządza dzień znaczką, z którego czysty dochód przeznaczony będzie na Salę zajęć.

Zaproszone panie-kwestarki podjęły się pracy kwestowania w eukierkach, kawiarniach, restauracjach i teatrach.

— Na kolejach.

W wydziale rejestracji strat wojennych zarejestrowane zostały należności od rządu rosyjskiego, przypadające pracownikom kolejowym Polakom, w ogólnej sumie 306.002,320 rubli. Wywindykowaniem należności tej od rządu rosyjskiego zajmuje się Zarząd Związku pracowników kolejowych.

— Dobra ks. Michała.

Dobra ziemskie i urzędnictwa fabryczne b. wielkiego księcia Michała Aleksandrowicza przejęte zostały przez sbarb państwa polskiego.

— Na fundusz wyborczy.

Narodowy Komitet Wyborczy uprasza organizacje i stowarzyszenia i osoby prywatne o składanie ofiar na wydatki związane z wyborami na ręce skarbnika p. Smerdta.

— Z zebrania.

W czwartek odbył się wiec przedwyborczy w „Ognisku Robotniczym”, urządzony staraniem Zrzeszenia Kobiet Polskich. Sala była przepelniona. Sprawy wyśrodków i zadań gospodarki miejskiej referowali dr. Nowak, p. Kłato, p. Wierciński i p. Kiser. Na zebraniu przewodniczyła p. Karwasinińska, asesorkami były p. St. Nowakowa i p. Będowska. Przemówienia prelegentów były przejmowane przez obecnych bardzo życzliwie. Zebranie zakończyło się okrzykami na cześć koalicji, Paderewskiego, Piłsudskiego i odśpiewaniem Rety.

— Zebranie w sprawie służących.

W poniedziałek o godzinie 4 po poł. (punktualnie) przy ul. Staszycy Nr. 3 odbędzie się drugie zebranie pań w sprawie służących. Proszone są panie o jak najliczniejszą przybycie.

4 Narodowy Komitet Wyborczy. 4

Polacy i Polki!

Dziś w dniu 9 marca odbędą się wybory do Rady Miejskiej w Częstochowie.

Wybory rozstrzygną, w czyich rękach znajdzie się zarząd miasta naszego, czy rządzić w nim będą Polacy, czy żydzi!

Polacy i Polki!

Jeżeli chcecie, by Częstochowa była nadal polskiem miastem, nietylko z nazwy, lecz i z ducha, to głosujcie na listę № 4. Na liście № 4 znajdziecie przedstawicieli wszystkich warstw, lista ta jest szczerze polską, narodową, demokratyczną listą. Radni wybrani z listy Nr. 4 będą prawdziwymi obrońcami ludu i wyrazicielami jego potrzeb!

Sprawa wyżywienia ludności, tepienia lichwy żywnościowej i paskarstwa, sprawa bezrobotnych, sprawy szkolnictwa i z drożotności publicznej, sprawy przedmieść, Ostatniego Grosza, Zawodzia, Częstochówki, sprawa słusznego uregulowania systemu podatków miejskich będą podstawą programu działalności radnych, wybranych z listy Nr. 4.

Polacy i Polki!

Dziś w dniu 9 marca stańcie solidarnie do urny wyborczej i głosujcie na listę Nr. 4.

Od Was zależy, by Częstochowa, to serce ziemi Polskiej, nie dostała się pod rządy żydów i socjalistów!

Niech żyje jedność narodowa.

Niech żyje przyszła szczerze polska, demokratyczna Rada Miejska w Częstochowie.

4 Głosujcie na listę № 4 Narodowego Komitetu Wyborczego. 4

— Zjazd przemysłowców.

Ministerjum przemysłu i handlu organizuje Zjazd przemysłowców garbarzy i kuśnierzy. Celem zjazdu jest ustalenie zasad gospodarki skórami surowymi oraz ich podziału pomiędzy zakłady przemysłowe.

Zjazd odbędzie się w Warszawie d. 11 b. m. o godz. 10 rano w sali Stow. techników (Czackiego 5).

Wszelkich wyjaśnień w sprawie Zjazdu udzieli sekcja surowców — oddział skór (Bieleńska 10).

Ze względu na doniosły cel zjazdu — jaknajliczniejszy udział w obradach przemysłowców garbarskich i kuśnierskich jest we wszechmiar pożądanym.

— Narady drobnego kupiectwa.

Z inicjatywy Związku drobnych kupców chrześcijan odbędą się w Warszawie narady przedstawicieli drobnego kupiectwa z całego kraju.

Program tych narad obejmuje: piątek 7 bm. o godz. 8 w. zapoznanie się delegatów i uczestników w lokalu Związku (Żórawia 1), sobota 8 bm. o g. 9 rano nabożeństwo na intencję narad w kaplicy „Przytuliska” Wilcza 7, a o godz. 10 zagajenie narad w lokalu Związku; o g. 4 pp. dalszy ciąg referatów.

9 marca o godz. 2 pp. zakończenie narad. Narady odbywać się będą w lokalu Związku. Karty uczestnictwa dla delegatów wydaje sekretariat Związku w godz. 10—1 i od 5—9 wiecz.

— Cukier dla pszczół.

Cen. związek kółek rolniczych zamawia patentów o cukier dla podkarmienia pszczół, że cukier jest do odebrania w miejscowych Związkach kolekt. rolniczych lub w miejscowych referentach.

— Delegaci Ministerstwa Oświaty.

W uzupełnieniu wiadomości wczorajszej o wizytacji ministerjalnej w szkołach częstochowskich, donosimy, że delegatami są pp. Morawski, Górecki i Jezierski.

Delegacja ta bada warunki szkolnictwa w naszym mieście, chcemy wierzyć

że wniknie też w sprawę lichwego wynagradzania naszego nauczycielstwa i wyjedna dla wszystkich nauczycieli szkół średnich t. zw. trzynastą pensję.

— Generał Haller w Częstochowie.

W jednym z listów swoich, skierowanych do rodziny ks. kan. R. Kysowskiego, generał Haller, komendant sił zbrojnych polskich zagranicą, pisze, że pragnie, jako Sodalis Marjański przybyć do Częstochowy w maju, by złożyć hołd Królowej Korony Polskiej na Jasnej Górze, wézwwać naród do złożenia Jej inzyniów królewskich, odnowienia ślubów Jana Kazimierza, ufundowania sztandaru, którego tło białe ma zdobę obraz Matki Boskiej Częstochowskiej, pod nim dwie ręce złączone wraz z napisem „jednością sił, braterswem jedni”, na drugiej stronie Orzeł Biały, pod nim napisy — vivat sejm, vivat naród, vivat wszystkie stany!

Widać w naszym dziełnym bohaterze, który zapisał się głęboko w sercu każdego Polaka, odzywająca się tradycja narodową, która każdy czyn dziejowy łączy z aktem hołdu dla Królowej Bogarodzicy Dziewicy.

Widać, że prawdziwi geniusze narodowi, tak we Francji Foch, a u nas Haller, kochają wiarę, która ich kochać Boga i Ojczyznę uczyła.

— Pierwszy pociąg

W dniu onegdajszym przybył po dłuższej przerwie, pierwszy pociąg osobowy do Herbów Polskich.

— Współpracownictwo.

Do szeregu współpracowników Kurjera Częstochowskiego przybył poseł izami częstochowski: radomskowski. — autor wielu źródłowych dzieł z zakresu prawa i municypalności, jeden z najlepszych znawców gospodarki miejskiej, prezes Związku Miast Polskich p. Adolf Suli-gowski.

— Z Tow. „Jedność”.

Zachęcone powodzeniem na niedzielnym przedstawieniu „Kółko śpiewacze przy Stow. „Jedność” pod dyr. P. E.

Makoszy, urządza dziś w niedzielę 9 bm. w sali Tow. Jedność (Stradomska 6) wiecior teatralno-muzyczny z programem nader urozmaiconym.

Bilety po 1 marce i 75 fenigów do nabycia przy wejściu na salę.

W czasie antraktołów przygrywać będzie orkiestra własna.

— H. onika kościelna.

Dla wngody ogółu czytelników zaprowadzamy w każdym niedzielnym numerze naszego pisma kronikę informacyjną w zakresie spraw religijno-kościelnych, jak to jest w praktyce najpotoczniejszych dzienników warszawskich.

Dlatego też prosimy Czcigodnych X. proboszczów o nadsyłanie krótkich i treściwych wzmianek z dziedziny życia parafialnego; zarządzeń w sprawie nabożeństw, zebrań, pogrzebów i tp. wykazów narodzin i śmiertelności.

Niedziela dzisiejsza stanowi pierwszą niedzielę t. zw. Quadragesimae, czyli W. Postu.

Charakter nabożeństw pokutny—szaty liturgiczne, przeważnie fioletowe, opuszcza się z tekstu nabożeństw wesole hymny. Wizerunki święte pokryte całunem fioletowym.

Czas rekolekcji w szkołach i instytucjach wyznaniowych katolickich — spowiedź i Komunia św. Wielkanocna.

Post droga dyspenzy papieskiej złagodzony—wolno jeść mięso we wszystkie dni oprócz środy i piątku; okrasa z braku innych tłuszczów wolno używać bez wyjątku. Dzieci, chorzy i starcy są zwolnieni od wszelkich ograniczeń.

W kościołach w piątki odprawiają się Gorzkie Żale i Drogi Krzyżowe.

Dotychczasowy proboszcz par. Garnek dawny prefekt częstochowski, objął we wtorek duszpasterstwo par. Kruszyna, w Radomskim.

Na nowej placówce ks. kanonikowi Mettlerowi od naszej Redakcji „Sześć Boże”!

— Z Wydziału Ofiar na Skarb Polski.

Ktokolwiek posiada, w domu kosztowności w postaci kolezyków, bransolet, kolczy, pierścionków i pierścieni, albo monetę złotą, srebrną i miedzianą, wszelkie kruszce i rzeczy wartościowe niech składają na Skarb Narodowy w Kasie Pożycz. Oszczędnościowej.

Z tych drobiazgów powstanie zawiózek sbarbowości polskiej, jak na teraz biednej i niezasobnej. Do tej akcji obywatelskiej zachęcamy szczególnie kobiety polskie, która jest w posiadaniu tysięcy drobiazgów nieraz b. cennych, ale niepotrzebnych.

— Posiedzenie.

Przewodniczący Wydziału Ofiar na Skarb Polski prosi wszystkich członków na posiedzenie w poniedziałek o g. 6 i pół wiecz. w celu omówienia kilku spraw niecierpiących zwłoki.

— Z Herbaciarni Szkolnych

Uboga działka szkolna w ciągu stycznia otrzymała z Herbaciarni szkolnych 19310 porcji kawy i chleba na śniadanie kosztem 3612.18 mk.

— Zarząd Białego Krzyża

zwraca się z uprzejmą prośbą o zaufarowanie na rzecz Białego Krzyża w Częstochowie starych puszek blaszanych do zbierania pieniędzy. Pożądane są puszki białozłote, Czerwonego Krzyża. Biuro Zarząd: Kilińskiego 7.

— Szwalnia Białego Krzyża

Od dnia 1 marca 1919 r. funkcjonuje w Częstochowie—Staszycy 3—specjalna szwalnia Białego Krzyża. Prace szwalni—szycie nowej bielizny i reperacje starej — spełniają łaskawie miejscowe panie. Organizatorką i główną kierowniczką szwalni jest wiceprezosa Zarządu dr. Wasilewska. Dawniej panie brały bieliznę do szycia tylko do domu.

— Pan Kamiński.

Zwany w Częstochowie ze swej sfery z towarzami p. Kamiński znajduje się na swobodzie w Berlinie i pracuje w jednej z tamtejszych firm prywatnych.

— Na fundusz prasowy.

Na skutek naszej odezwy programowej w dniu rozpoczęcia wydawnictwa „Kurjera Częstochowskiego”, w której zaznaczyliśmy, że pismo ideowe może tylko istnieć oparte na pomocy społecznej, wpłynęły już następujące sumy: p-

sel mec. Suligowski 200 mk., ks. Zaborzski z Parzymiech 50 mk., p. Jaraczewska ze Złotego Potoka 50 rb. — p. Białkowski 100 mk.

Kinoteatr Szkolny.

Program przedstawień w Kinoteatrze Szkolnym, dziś 9 b. m. daje niezwykle ciekawe i piękne obrazy:

1. Dziecięce serce (obrazek z życia).
2. Brzegi Tasmanji (natura).
3. Grajek wiejski (obrazek z życia).
4. Polowanie w Afryce (natura).
5. Historia muchy (naukowe).
6. Pani czeka na szewca (komiczne).
7. Kopalnia węgla.
8. Rekin stawów (naukowe).
9. Sielanka szczurów (z natury).

Początek w sobotę o godz. 4 i 6 ej, w niedzielę i godz. 2 i pół, 4 i 6 wiecz. Przedstawienie dla biednych dzieci o g. 2 i pół po poł. po cenach niższych 30 i 50 fen.

Rejestracja inwalidów.

Związek Inwalidów Wojennych oddz. Częstochowski zawiadamia wszystkich inwalidów wojennych zamieszkałych w m. Częstochowie i powiatach Wieluńskim i Będzińskim o przybywanie do Biura inwalidów celem rejestracji, gdyż w najbliższych dniach przeprowadzoną będzie komisja wojskowo-lekarska dla zbadania stanu zdrowia i wyznaczenia odpowiedniego zasiłku.

Do rejestracji, jak również po wszelkie informacje zgłaszać się do tymczasowego Biura przy ul. Kościuszki nr. 41 m. 10.

Archiwum Państwowe.

Na mocy dekretu „O organizacji archiwów państwowych i o opiece nad archiwami” utworzone zostało w m. Piotrkowie miejsce „Archiwum Państwowe”, centralizujące wszystkie archiwa państwowe po b. urzędach państwowych polskich i obcych w obronie b. gub. Piotrkowskiej i Kaliskiej.

Pragnąc zabezpieczyć i uchronić archiwa, pozostałe po władzach rosyjskich i niemieckich od zniszczenia, Magistrat uprzejmie prosi instytucje i osoby prywatne, któreby były w posiadaniu lub wiedziały o miejscu znajdowania się tych archiwów, lub chociażby ich resztek, o łaskawe zgłoszenie tych wiadomości do Magistratu, który ze swej strony przedsięwzięciem środków zabezpieczenia i zawiadomieniem o tem Kierownika Archiwum Państwowego w Piotrkowie.

Roboty w parku 3 maja.

Jak wiązimy oienisty park 3 Maja od pewnego czasu ulega karczowaniu, co potężniejsze drzewa są usuwane. Zostawia się natomiast mniejsze. Rozpoczęto roboty w celu uporządkowania i innego rozplanowania ulic i alei parkowych. Na miejsce rosochatych kolosów mają być sadzone drzewa iglaste, co wpłynie niezawodnie na estetyczny wygląd jak i na zdrowotność miejsca, które traciło nadmiar wilgoci. O ile się dowiadujemy, przekształceniem parku 3 Maja zajęto się w porozumieniu z Towarzystwem Ogrodnictwem, które reformę Parku zaleciło.

Pożądaniem by jednak było, ażeby władze miejskie przed rozpoczęciem takich gruntowych zmian w dziedzinie plantacji miejskich drogą komunikatów prasowych ogół powiadamiały, by uniknąć niepotrzebnych komentarzy i niezasadzonych żądań.

Park zyska wiele przy umiejętnym przeprowadzeniu reformy, w co wierzymy, mając przed sobą fachowca, jakim jest nasz ogrodnik miejski.

Zebranie.

W piątek w sali Ogólna Robotniczego odbył się wiec przedwyborczy urządzony staraniem Narodowego Komitetu Wyborczego. Sala była przepelniona. Przewodniczył p. Więclawski w asystencji p. Witychowej i p. Kucharzkiej. Przemawiali dr. Nowak, pp. Simerdt, Więclawski, Kłato, Kiser; wszystkie przemówienia przyjmowane były burzliwymi oklaskami; zebranie zakończyło się odśpiewaniem Roty.

O przyłączenie Gdańska.

Wskutek zapewne pewnej opieszałości nasze miasto nie przyłączy się dzisiaj do solidarnego wyrażenia z innymi miastami kraju żądania przyłączenia do Polski Gdańska. Stąd proponujemy, ażeby ten objaw weli narodowej naszego miasta przenieść na przyszłą niedzielę i polecić z otwarciem nowej Rady Miejskiej. Nie

wątpimy, że i w różnych punktach miasta zwoła się wiece w celu zadokumentowania przez całe społeczeństwo, że Gdańsk musi być naszym. Mógłby się tam zająć Związek Obrony Narodowej i Pracy.

Dlaczego?

Pomarańcze z dostawą do Częstochowy kosztują po 1 mk. 20 f. sztuka, dlaczego sprzedawane są po 13 marki.

Wieczernica gimnazjum W. Chrzcznowskiej.

W ubiegły czwartek o g. 5 w sali Kinoteatru Szkolnego ku uczczeniu imienia przełożonej gimnazjum W. Chrzcznowskiej p. Heleny Golezewskiej urządzono Wieczornicę, z przeznaczeniem dochodu na Kresy Polskie. Miłośniczkę obywatelki I klasy zagrały wybornie komedyjke w 2 aktach „Widmo w jadalni”, chór gimnazjalny pod batutą p. Witeszcza jako kierownik chóru w wykończeniu rzeczy jest staranny i wielki estetyk, kilka deklamacji, a na zakończenie ognista węgierska 4 pary pierwszoklasistek w odpowiednich kostjumach urozmaicały całość. Niezmordowaną była reżyserka sałej wieczornicy nabezycielka p. Janina Szepepańska. Sałę dziatwa wypełniła po brzegi.

Pożyczka.

Władze ministerjalne zgodziły się na przyjmowanie przy zapisach na 5 proc. asygnaty skarbu Polskiego rubli cesarskich we wszystkich gatunkach. Zmiana ta winna wpłynąć na powiększenie powodzenia pożyczki, która niestety przez rozmaite trudności czynione subskrybentom, zaczęła w ostatnich czasach słabnąć.

Korespondencja pocztowo-telegraficzna z zagranicą.

Ministerjum poczt i telegrafów nadesłało nam następujący okólnik: Z powodu wypadków wojennych na czeskiej granicy przerwaany był od d. 23 stycznia cały ruch pocztowy i telegraficzny z zagranicą. Obecnie poczta zagraniczna z zachodu, choć nieregularnie, już częściowo dochodzi. Ruch telegraficzny z Wiedniem, a przez Wiedeń i z dalszą zagranicą jest już od kilku dni przywrócony na bezpośredniej linii Warszawa—Wiedeń.

W najbliższym czasie spodziewane jest formalne przywrócenie ruchu pocztowego z Czechami i Austrią niemiecką, a wskutek tego i ze wszystkimi dalszymi krajami zachodnimi oraz z Węgrami, a w dalszym ciągu z Rumunią i państwami bałkańskimi. Z Wielkim Księstwem Poznańskim przywrócono już normalny ruch pocztowy i telegraficzny. Natomiast z reszszą niemiecką na razie korespondować nie można.

Pertraktacje z międzynarod. Związkiem pocztowym i telegraficznym oraz z sąsiednimi państwami co do rodzajów dopuszczanej korespondencji oraz wysokości porta są w toku. Zanim te pertraktacje będą ukończone, wydaje się w nzwględnieniu nagłości tej sprawy następujące tymczasowe postanowienia:

I. Poczta. Dopuszczone są tylko przesyłki listowe, a mianowicie: listy zwyczajne, kartki pocztowe, druki, gazety próbki towarowe i papiery handlowe. Polecane listy przyjmuje się bez odpowiedzialności za zaginięcie lub mylne doręczenie.

Do Austrii niemieckiej i Czech dopuszczane są tylko polecane kartki pocztowe (nie listy).

Niedopuszczone są zatem w obrocie zagranicznym listy wartościowe, przekazy pocztowe, paczki oraz wszelkie przesyłki za pobraniem.

Oplaty w ruchu zagranicznym wynoszą: za listy do 20 gramów—50 fen. (hal.), a za każde dalsze 20 gr. lub część tego 30 fen. (hal.); za kartę pocztową 30 fen. (hal.); za druki, próbki i papiery handlowe oplatą zagraniczną wynosi tylko tyle, ile w ruchu wewnętrznym.

Gazety w ruchu zagranicznym uważa się za druki i należy je opłacać według taryfy dla druków.

Wszystkie przesyłki muszą być opłacone przy nadaniu.

Korespondencja zagraniczna podlega cenzurze wojskowej. Z tego powodu listy należy oddawać na paczke otwartą i na każdej przesyłce uwidocznic ma nadawca swoje nazwisko i bliższy adres.

II. Telegraf. Dopuszczone są tylko te-

legramy zwyczajne oraz telegramy prasowe (za opłatami zniżenemi do połowy).

Oplaty do państw europejskich wynoszą, jak już podano w ogólnej taryfie 50 fen. (hal.) od wyrazu, za cały telegram najmniej trzy marki (kor.). Do Stanów Zjednoczonych pobierać się będzie na razie 3 mk. 50 fen. (3 kor. 50 hal.) od wyrazu.

—(c)—

Życie kraju.

Z SOSNOWCA.

Wykrycie olbrzymich tajnych składów „Kur. Zawł.” donosi:

W tych dniach dwaj urzędnicy policji kryminalnej (jeden powiatowej, — drugi miejskiej w Sosnowcu) wykryli w fabryce Schoena na Sroduli 18 wielkich skrzyń z ubraniami, 9 dużych skrzyń pluszu i 13 sztuk materjałów na ubranie.

Nazajutrz przy pomocy policji i w obecności sędziego śledczego oraz prokuratora zrobiono ścisłą rewizję, — która wynikiem było wykrycie dwóch pokoi tuż przy kantorze, szczelnie zapakowanych materjamiłkami łociowymi.

Towary te podobno należą do Hamburgera w Łodzi.

Wartość ukrytych towarów wynosi kilka milionów marek.

Magazyny te opieczętowano. Sprawę ujęła w swej ręce prokuratorja.

(—) Relacja posła Falkowskiego. Dr Falkowski jest jednym z tych posłów, — którzy pragną utrzymać żywy kontakt ze swymi wyborcami.

W poniedziałek ubiegły pos. Falkowski zdawał członkom Zjednoczenia Narodowego i sympatykom sprawozdanie z działalności w Sejmie. Bardzo wiele uwagi poświęcił poseł sprawie robotniczej i włościańskiej, dalej podkreślił dobre szanse sprawy polskiej na konferencji. Wielkie zasługi ma w tym względzie Komitet Narodowy.

Do sprzedania garnitur mebli, wieszak, biurko fotel, leżak otomana, szeszał 6 krzesel czemsa, podpięcia, atlas, bordo i olów, maszyna ręczna do szywania nuty. Aleja 51 Tapicer Lappe.

Z deputacji żywnościowej.

Cukier.

Oł dnia 4 b. m. sklepy detaliczne wydawac będą: cukier na kupon C—D serji XXXVI w ilości 1 funta za mk. 2.30.

Ważność kuponów do dnia 15 | 3 b. r.

Miejska Deputacja Żywnościowa wydawać będzie od jutra t. j. 7 marca. w biurach okręgowych, karty żywnościowe na które, od 10 b. m. sprzedawana będzie mąka amerykańska.

poleca: Inż. W. Kukliński i Deloff

Dom Techniczno-Handlowy

Częstochowa, ulica Dojazd Nr 9, telef. Nr. 80.

Wyłączne przedstawicielstwo fabryki motorów „Perkun“.

Na składzie: ropa naftowa oleje gazowe.

Teatr Ludowy ul. Krakowska № 13.
w niedzielę 9 marca r.b.
Pierwszy raz! Nowości!
Gubernator i Trocki
Sztuka w 3 aktach przez Aspe na tle obecnych stosunków politycznych w Rosji.

Wyjątkowa okazja namc opony i kieszka do motocyklu wymiar 650—55 mm. Wiadomość w biurze technicznym M. Rydze wskiego. Częstochowa Aleja 31

Okazyjnie do sprzedania Lokomobilu firmy Garrett Smidt 15-25 Hp. 8 atm i pompa 8 cali firmy Rohn i Zieliński — z rurami i smokami. Wiadomość w biurze technicznym M. Rydzemskiego. Częstochowa, Aleja 31.

Ból głowy i migrene skutecznie usuwają proszki „migr. no-nervosin“ (marka kogut) aptekarza Gąseckiego. Sprzedają apteki i drogiernie.

Oł 10 | III do 15 | III obowiązujące kupony:

karty żywnościowej ser. H.

- № 1. 2 funt mąki amerykańskiej mk. 80 fen. za funt.
2.—2 pud. zapalek „ 25 „
3.—1 funt mąki pszennej krajowej za mk. 180 fen.
4.—pół funta cykorji mk. 1.20 f.

karty rodzinnej serji E.

- XVI 1/2 k.węgrubego, kostki lub orzecha
XVII 1 „ „ „ „ „ „
XVIII 1 „ „ „ „ „ „
Cena kostki mk. 13.60 za korzec
„ orzecha I „ 12.60 „
„ „ II „ 12.00 „

bez kartek: w dowolnej ilości.

- Masło 1 f. mk. 10.—
kawa słodowa 1 f. mk. 2.40
„ palona 1 fut „ —.70
powidła śliwkowe 1 f. „ 2.00
proszek mydlany 1 f. „ 1.90
śliwki suszone 1 f. „ 3.00
drzewo sosnowe w kawalk. 15 cm. 1 pud „ 2.10
drzewo pieńkowe 1 pud „ 1.30
drzewo brzozone i debowe rzniele 1 pud „ 2.50
drzewo brzozone i debowe w szczapach 1 pud „ 2.—
Farbka do bielizny Paratin w pudeł po 40 i 50 f. Farbka do bielizny w teorebkach po 30 f. Farbka do bielizny Indigo paczki większe po 60 mn. po 40 f.

Na górny środek karty chlebowo-ukrowej, pomiędzy kup. A—B i C z napisem „Karte ważna od 3 | 3 po 29 | 3 serja 37“ sprzedawana będzie kasza jęczmienna po 1 f. za mk. 1.20.

S ó i.

W sklepach Stow „Jedność“ jest do nabycia sól dodatkowa, po 2 funty na rodzinę, na kupon XI karty rodzinnej w cenie 25 fen. za funt.

Członkowie Stow. „Jedność“ będą nabywać mąkę amerykańską w sklepach „Jedności“.

Składy detaliczne z węglem

czynne będą począwszy od 10 | III 19 r. do odwołania od 8-jej rano do 12 i od 1 i pół po południu do 4 i pół po poł.

Potrzebne 2 pokoje umeblowane z kuchnią, osobnym wejściem, oświetleniem elektrycznym. Wiadomość Kurjer Częstochowski, Kościuszki 11.

Do Odesy Sewastopola Wyjeżdżam, mogę przyjąć korespondencje i polecenia Popowa 7 Kamienic nr. 7 tamże jest do sprzedania szafa, bieliźniarka i łóżka z siatką

Ogród owocowo-warzywny do wydzierżawienia Jasnogórska 42

—(c)—

Swój do Swego!

DOKTOR
A. FITKAŁ
ul. św. Barbary № 11.
b. długoletni lekarz szpitala św. Ducha w Warszawie.
od 9 r. do 12 w poł. od 8 do 7 p. p.

LICYTACJA W LOMBARDZIE
Częstochowskiego
Tow. Pożyczkowo - Oszczędnościowego
Kościełuszki 11
odbędzie się 7 kwietnia 1919 roku i dni następnych o godz. 12 w poł. Od zastawów nieopłaconych do dnia 1 kwietnia 1919 r. liczone będą koszty licytacyjne.
Zarząd.

TEATR „ODEON” W. ZEMIŃSKIEGO

ulica Panny Marji Nr. 27.

Program od soboty 8-go do środy 12

Marca

Najnowsza sensacja!
Dziś dla dzieci wejście
wzbronione!
Szczegóły w
programach.

Od kilku miesięcy oczekiwana **słynna artystka polska**, ulubienica Publiczności

POLA NEGRI

występuje w najświeższej nowości, w nadzwyczajnym, wielkim 6-cio aktowym, dramacie życia wym

AWANTURNICA

Z powodu niezwykle wysokiej dzierżawy obrazu

Ceny miejsc podwyższone o 30 fen.

Teatr „Paryski”

ulica Panny Marji Nr. 19

PROGRAM:

od środy 5-go do niedzieli 9-go Marca
1919 roku

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod
dyrekcją pana

Jerzego Bursika

b. dyrektora orki w Zakopanem.

Pomimo nadzwyczaj kosztownej
dzierżawy obrazu — ceny miejsc
— nie podwyższone.

Sensacja!

Wielkie arcydzieło odznaczone na konkursie w Kopenhadze 1 nagrodą

„OKRĘT NIEBIANSKI”

Wspaniały, sensacyjny dramat w 6-ciu dużych częściach, osnuty na tle problemów wszechświatowych, zadziwiający kolosalną techniką niewidzianą dotąd w dziedzinie kinematografji, z ulubieńcem publiczności i wszechświatową sławą **Gunnar Tolnaosem** w roli głównej.

ANONS: Od poniedziałku 10 marca 1919 roku wystawiony zostanie sensacyjny dramat indyjski w 6-ciu częściach p. t.

„Miłość Księżniczki Tuhabali”

z głosem **Marją Magdaleną** w roli głównej.

Sensacja!

KINEMATOGRAF SZKOLNY

Szkoła 12.

PROGRAM:

8 i 9 b, m,

1. Dziecięce serce (obrazek z życia).
 2. Brzegi Tasmanji (natura).
 3. Grajek wiejski (obrazek z życia).
 4. Polowanie w Afryce (natura).
 5. Historia muchy (naukowe).
 6. Pani czeka na szewca (komiczne).
 7. Kopalnia węgla.
 8. Sielanka szczerów (z natury).
- Początek w sobotę o 4-ej i 6-ej wiecz., w niedzielę o 2 1/2, 4 i 6-ej wieczorem.

Doktor medycyny EDWIN PETRYKAT

b. lekarz kliniki chorób skórnych Prof. Lessera
choroby skórno, weneryczne i moczopłciowe
ul. Szkoła 6. I piętro.
przyjmuje od 10-11 3-6 godz. wiecz.

Doktor Stefan Purski

choroby
skórne i weneryczne
przyjmuje codziennie
od 9-11 r. 1-3 po 3-6.
Częstochowa ul. Kilińskiego 5
(Piękna) I piętro

KTO CHCE KUPIĆ TANIO

dobrze marmolady na cukrze, to
nabyć może w fabryce cukrów.

Władysława Webera

ul. Kościuszki 19 a

Stanisław Rumszewicz

advokat przysięgły
w Częstochowie ulica Piękna nr. 7
Przyjmuje od 2-ej do 5-ej po południu.

1000 mk. nagrody dostanie ten kto
odnajdzie skradzione zegarki pierścionki i kolczyki dnia 28 Marca w firmie „Pazderski” własność I. Sławińskiego

CYTRYNY

zastępuje tylko

Cytrowin

żądać wszędzie

Organizacja Pomocy żołnierzowi Polakom
aprasza Panie zapisane na kursy sanitarne
o zgłaszanie świadectw w sekretarjacie
kursów III Al. 64.

Jednocześnie i daje się do wiadomości, że
zapisy będą przyjmowane do 15 bm. gdyż od
powyższej daty rozpoczynają się wykłady.

Platformę — wóz na resorach sprzedam
Ul. 7 kamienie 19 Kołomska.

Nagrody 1000 mk. Skradziono z 5-0 na
4-0 parę koni we wsi Kawodrza polna gm.
Grabowska A. Księżykowi koni mały kasztan
lisy lat 3, ogiezek kasztan z gwiazdką na czole
lat 4 mówek z masząkiem, półkarki, konia
w zaprzęgu.

**Ogłoszenia do wszystkich pism
Prenumeraty pism krajowych i zagranicznych**

Biuro Dzienników i Ogłoszeń
ul. Kościuszki 11.